

VIENTYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

84 M. 7 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1970 M. BALANDŽIO (APRIL) 24 d.

Telefonas:
Apolo 7-7757

KAINA 30 C.

APOLLO 13 astronautai - Haise, Lovell ir Swigert laimingai pasiekę Žemę.

APOLLO 13 . . .

Katastrofa skrendant į Mėnulį ir nuostabus grįžimas į Žemę

J. Valaitis

Kai Amerikos astronautai Haise, Lovell ir Swigert skrisdami Apollo 13 jau buvo nuo Žemės nutolę apie 206,000 mylių trečiam amerikiečių nusileidimui į Mėnulį, pasaulio spauda, radijas ir televizija, ieškodama sensacijų, buvo nusivylus, kad viskas vyksta, kaip Milano laikraštis Il Giornno antrašėje parašė: "Skrenda per daug gražiai. Publikai jau nuobodul".

Nebuvo dar gerai išdžiūvęs rašalas laikraščių kurie taip išreiškė publikos sensacijų ieškojimą, kaip -- staiga visą pasaulį sukrėtė astronautų balsas: Turime problemų! Sprogo deguonies tankas! Pasaulyje staiga pasipylė tūkstančiai klausimų -- kas galėjo atsitikti? Nuo ko, kodėl? Vieni tvirtino, kad tai įvyko dėl defektų įrengimuose, kiti spėliojo, kad praskrendantis meteoras ar iš Žemės paleistas skriejantis koks nors instrumentas. Georgetown, Guyana laikraščiai suoj priminė, kad skaitlinė 13. -- dar kartą įrodyta, esanti tikrai nelaiminga. Tikroji priežastis tiriama, bet neatrodo, kad greit ir bus iširta. Kol nelaimės priežastis nebus pilnai iširta, paaiškėjo viena, kad Apollo 14, kuris buvo ruošiamas skristi spalio 1, nebus išleidžiamas. Prisideda ir skridimo priešų protestai. Be kitų išlaidų, šis skridimas kaštavo 25 milijonus dol. Opozicija argumentuoja: Kada mes

turime tiek daug bėdų ir vargo žemėje, tie pinigai būtų daug pagelbėję vargū sumažinti...

VISAS PASAULIS GĖRĖJOSI

Sujaudintas pasaulis dar niekad tiek televizijos nežiūrėjo, kiek ši kartą. Kai kurios valstybės net paleido darbininkus iš darbų, kad televizijoje galėtų astronautų kelionę į žemę sekti.

Net 14 valstybių pasiūlė astronautams gelbėti. Daugiausiai pagalbos, jei būtų jos reikėję, siūlėsi ir būtų galėjusi suteikti Tarybų Sągos mokslininkai ir astronautai. Jiems, juk iš 18 žinomų mėginimų Mėnuliui studijuoti, nėra pavykę 11 kartų, tvirtina amerikiečių ekspertai.

Kiti ramina, esą nelaimė įvykusi vos 137 mylias nuo Mėnulio, tėra tik pirmasis Amerikos toks nepasisekimas erdvėje. Kiti išmetinėja, kad Amerikos žmonėms jau 2 kartus buvus Mėnulyje, nereikėjo skubėti; dar reikėjo palaukti ir geriau pasiruošti.

BAISI ĮTAMPA!

Nė vienas pasaulio astronautas nėra erdvėje buvęs tiek laiko, kaip Jim Lovell, jau skraidęs erdvėje net 714 valandų. Jis įvertinamas dėl jo geros orientacijos. Po sprogimo 2,000 mylių greičiu per valandą, skrido nežinodami krypties! Tik susižinojęs su Žemės mokslininkais ir aparatų pagalba, kryptį atstatė. Porą kartų būk ir ne tuos "guzi-

kus" paspaudę... Iš Žemės jiems buvo patarta nervams suraminti prisiimti vaistų.

Tik kai astronautai per langą pamatė ir nufilmavo pažeisto erdvėlaivio dalis, pastebėjo, kad nuplėšta jo visa siena!

Jie šaltai stebėjo nuplėštąją erdvėlaivio sieną, matė ir tiksliai nufilmavo išsikišusius įvairius vamzdžius, skyles. Juos, kiek galėjo, ir aplopė. Tada reikėjo nusikratyti sugedusių dalių. Jas reikėjo nusprogdinti. Sprogdino dinamitu. Jos lėkė, ne-lyginant, kaip kamštis iš šampano bonkos.

Nušovus nereikalingąsias dalis, erdvėlaivį reikėjo apsukti, kad karščio skydas būtų nukreiptas į Žemę. Jam apsukti reikėjo iššauti dar 6 mažesnes raketas. Ir čia buvo baisus momentas! O jeigu raketos neužsidegė? Laimė, jos užsidegė kaip numatyta. Iš 400,000 pėdų aukščio į Žemę turėjo skristi tinkamu kampu. Jei skristų stačiai -- erdvėlaivis sudegtų, jei skristų perplokščiai -- nuo atmosferos atšoktų, kaip plokščias kamu atšoka nuo vandens.

Viskam reikėjo pasiruošti. Svarbiausia, reikėjo jėgos, kurią gavo iš atsarginių baterijų, deguonies, kurio turėjo 48 svarų atsarginiam tanke ir vandens, kurio kapsulėje neturėjo. Bet tai žinodami, prieš nusprogdinimą, iš sugadintų erdvėlaivio dalių, plastmas-tiniais maišais pasiėmė vandens. Iš atsarginių baterijų elektros tegalėjo nau-

ŽEMĖS DIENA

Tuo metu, kai mūsų astronautai skrieja erdvę ir Mėnulį, mokslininkai pranašauja, kad už 10-ties metų gal ir greičiau, Žemėje gali nelikti jokios gyvybės. Užterštas oras, vandenynai, upės ir ežerai naikina ne tik visokią gyvybę, bet ir augalus.

Gerai, kad Amerika pabudo ir ėmėsi iniciatyvos balandžio 22 d. pareikšti savo protestą didžiajai pramonei, kuri už teršimą - vadinamą "air pollution" labiausiai kalba.

"America the Beautiful", jau ne tokia "beautiful" kokia buvo. Jos miestai pavirto šiukšlynais, jos vandenys užnuodyti, gamta sunaikinta.

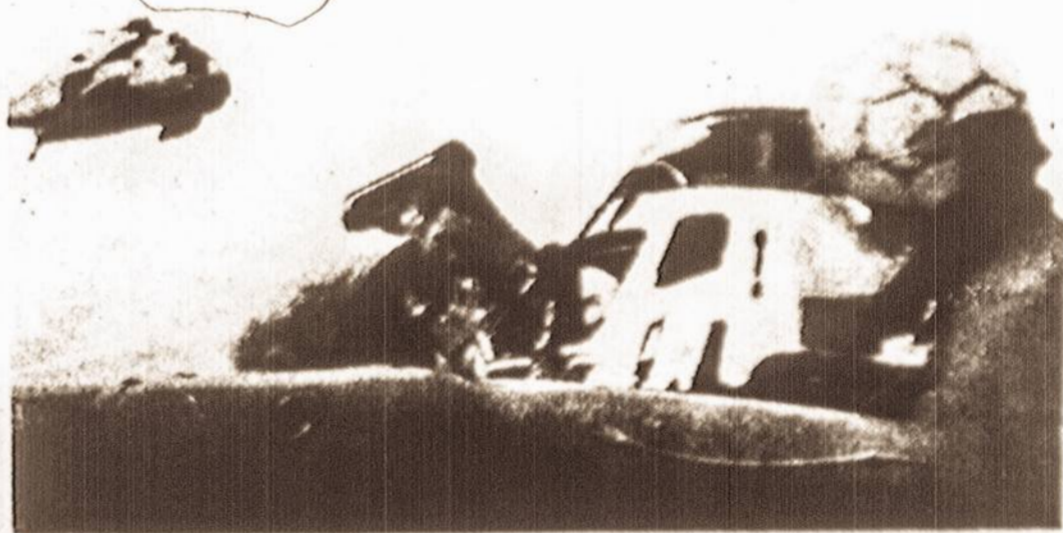
ŽEMĖS DIENOS manifestacija visame krašte praėjo išpūdingai. Gerai, kad į šventę buvo įjungti ir vaikai, kurie taip pat teršia mūsų miestų gatves ir parkus. O ką bekalbėti apie tų vaikų tėvus, kurie savo vaikų neauklėja.

Apsilankę Lietuvoje, ypač Vilniuje, žino, kad gatvėse nepamatysi net numestų cigarečių nuorūkių! Bendrai Europos kraštuose švara pavyzdinga. Todėl grįžusį į Ameriką turistą taip slėgiančiai nuteikia šio krašto gyventojų apsileidimas ir kiekvienas save klausia: kodėl pas mus negali būti taip švaru?

Astronautas James Lovell laimingai grįžęs į Žemę pareiškė:

"Mes neįvertiname tai ką turime Žemėje kol nuo jos atsitoliname..."

Gal ir jo žodžiai paveiks šio krašto gyventojus ypač pramonę, susiprasti, kad patys naikiname savo brangiausias vertybes.

APOLLO 13 kapsulė nusileidusi Pacifike.

doti tik po 17 amperų, maždaug tiek kiek elektros naudojama televizijos aparatui ir šaldytuvui veikiant vienu kartu.

Apsišviesti naudojo kišenines lempulės.

Televizija nepastebėjo ir spauda tylomis praėjo, kad į Mėnulio paviršius nuskrijo tokia jėga, kokią Mėnulį suvirpintų 11 tonų dinamito sprogimui! Apollo 12 paliktieji seismografai Žemės aparatams pranešė, kad nuo to trenksmo Mėnulis virpėjo ištisas tris valandas!

GRAŽIAUSIAI PRIIMTI

Žemės rutulio Pacifiko vandenyse numatytoje astronautams nusileisti vietoje tuo metu vyko baisios audros. Bendromis jėgomis mokslininkai astronautus sutikti patvarkė 600 mylių toliau. Ir kai jie leidosi --

matė visas pasaulis. Dar nė vienas astronautas nebuvo taip švelniai nuleistas į Ramųjų vandenyną ir iš jo helikopteriu nuleistas ant Iwo Jima "plaukiojančios salos" lėktuvnešio, dėnio.

Apsidžiaugę visas pasaulis pamatęs astronautus gyvus ir sveikus, nors ir nepasiekusius aukščiausio tikslo. Bet, kaip Prez. Nixon pasakė, pasiekusius visos žmonijos širdis. Jų garbei net dieną paskyrė susikaupimui ir maldai.

Šis skridimas parodė kiek toli mokslas jau yra pažengęs tiksliai į Žemės vandenyno paviršius priimti savo sūnus iš Mėnulio. O jei būtų dar koks nors aparatas neveikęs ar astronautai nebūtų sugebėję šaltai galvoti, jų erdvėlaivis su jais gyvais būtų prašovęs Žemę ir būtų skridęs į berybes jau su trimis drąsių vyrų lavonais

LIETUVIAI PASAULYJE

● Prof. J. Žilvičius paruošė aprašymus apie muzikus A. Vokletaitį, Vl. Jakubėną, Ip. Nauragį, A. Kuprevičių ir V. Jonuškaitę. Juos pasiuntė į Mainz, Vokletiją, kur jau iš spaudos išėjo Muzikos Leksikono trys tomai ir ruošiamasi išleisti ketvirtasis papildomas tomas, kuriame tilps ir mūsų tautos paminėtų muzikų aprašai. Kiekvienas tomas yra po 1,000 psl. Lietuvių muzikologijos archyvas yra užsakęs visus keturis tomus.

● \$3,000 premija skirta Kipro Blielnio, mirusio 1965 m. gruodžio 7 d., bus įteikiama rašytojui, kuris beletristine forma parašys veikalą apie komunistų ir nacių terorus Lietuvoje. Veikalai turi būti įteikti komisijai iki 1972 m. sausio 1 d. Informacijų kreiptis pas: Pijų Venclovą, 6324 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

● Janina Juknevičienė, LB Švietimo Tarybos inspektorių jaunimui auklėtoja, iš Chicago nuvyko į Baltimore, Md. ir skaitė paskaitą apie Montessori mokymo metodus. Paskaitą iliustravo skaidrėmis. Baltimore'je veikia kunigaikščio Mindaugo vardu šeštadieninė mokykla. Bet į Juknevičienės paskaitą ir skaidrių pasižiūrėti teatsilankė vos 20 asmenų!

Lietuvių grafikų parodos Amerikoje

Lietuvių grafikų paroda ruošia Gabija keliuose JAV miestuose. Pirmoji - prasidės New Yorke gegužės 2 d. Vėliau parodos perkeltamos į Boston, Mass., Hartford, Conn., Philadelphia, Pa., Rochester, N. Y., Baltimore, Md. ir kitur. Dalyvauja: A. Krivickas iš Vokietijos, V. J. Jonynas ir Ignas iš New Yorko, T. Vallus iš Toronto, V. Ratas ir A. Šinkūnas iš Australijos, R. Viesulas iš Italijos ir Ž. Mikāys iš Prancūzijos.

● LDK Vytauto Klubas, Montreal, Q., Kanadoje, vienas gražiausių Amerikos kontinente lietuvių klubų, su keliomis didelėmis salėmis miesto centre St. Catherine gatvėje, dabar pergyvena didelę krizę. Klubas turi apie 650 narių. 460 nariai yra sudėję \$170,000 akcijomis, o likusieji 200 kol kas dar savo įnašų nėra mokėję. Tuo tarpu neišmokėtos skolos didinasi.

Šiuo klubu naudojasi visi kolonijos lietuviai. Anksčiau dauguma jų gyveno netoli klubo. Bet, kaip ir visose kolonijose, lietuviai persikėlė į priemiestčius ir rečiau klubą lanko. Montrealio Lietuvių klubas šiandien daugiausiai biznio gauna iš prancūzų, jiems ruošdamas šokių. Nors biznis labai geras, bet skoloms išmokėti pajamų nepakanka. Klubo vadovybė labai susirūpinusi.

● Valdmaras Būjus-Bijūnas iš Kauno vieši pas brolių Bronių Bijūną, Montrelyje.

Knight Cap

August Traun, sav.

LIETUVIŲ RESTORANAI

UZKANDŽIAI
PIETŲ
VAKARIENĖ

IVAIRŲ
ŽUVIES
PATIEKALAI

810 Chestnut St., Philadelphia, Pa.
ir
Baltimore Pike & Providence Rd.
Media, Pa.

BUČKIS LAIMĖTOJAI. - Tony Šlapikas, Vienybės skaitytojas Chesapeake, Md. bučiuoja savo gražią dukrą Katariną, laimėjusią "Miss Chesapeake 1970" titulą Indian River kolegijoje. Iš 12 kandidačių, Katarina Šlapikaitė buvo pripažinta pati gražiausia. Konkursą sponsoro Chesapeake Jaycees.

Lietuvos žurnalistas Pietų Amerikoje

Albertas Laurinčiukas, Lietuvos ir Tar. S-gos žurnalistas New Yorke, mėnesį laiko viešėjo Pietų Amerikoje. Venezueloje buvo prezidento Calderi svečiu, Čili susitiko su Kultūros ministru Pačeka, viešėjo pas poetą Pablo Neruta, pabuvojo ir Domeikos palikuonių šeimoje.

Mums įdomu, kad Lietuvos žurnalistas užmezgė ryšius su Domeikų šeima. Ignas Domeika (gimęs 1801 m. gruodžio 22) po studijų Vilniuje 1837 m. Prancūzijoje baigęs kalnų inžineriją išvyko į Čili. Ten įsteigė ir iki 1847 m. vadovavo aukštesiems kalnams studijuoti mokyklai.

Čilės mokyklas suorganizavo Vilniaus mokyklų pavyzdžiu. Domeika laikomas ir Santiago universiteto steigėju. Atrado daug mineralų, kurių vienas pavadintas domeikitu, kitas arneritu. Čili valstybė 1888 m. Domeikos garbei kalną pavadino Cerro Domeyco ir vietovę Puerto Domeyco ir iškaldino medali. Iš Čili Domeika 1884 m. buvo nuvykęs į Lietuvą. Į Čili grįžo 1888 m.

Būdamas Bolivijoje, tarp kity lietuviams įdomybių, Laurinčiukas norėjo aplankyti Mato Salčiaus kapą. M. Salčius buvo vienas daugiausiai pasaulyje važinėjęs lietuvių žurnalistas, mokytojas, rašytojas. Jis gyveno ir Jungtinėse Valstybėse nuo 1914 iki 1919 m. Visais laikais jis bendradarbiavo Vienybėi. Bostone redagavo Ateitį, iš kurios išaugo Sandara. 1919 m. grįžęs į Lietuvą ten vertėsi žurnalistika. Buvo Trimito redaktorius. 1936 m. išvyko į Pietų Ameriką. Argentinoje įsteigė laikraštį Išvien. Būdamas nenuorama, vėl leidosi į keliones. Bet jau ne jaunatvėje išvykęs į Boliviją, ten mirė. Laurinčiukas norėjo aplankyti jo kapą. Bet nuo artimiausios vietovės kurioje jis lankėsi iki Salčiaus kapo dar buvo daugiau 500 mylių. Stoka laiko ir susisiekimo sunkumai šį

kartą Laurinčiukui dar neleidė Salčiaus kapo pasiekti.

Iš Bolivijos laivu plaukė Titicaco ežerui į Peru. Ežeras įdomus tuo, kad yra aukščiausiai kalnuose esantis ežeras pasaulyje, net virš 10,000 pėdų aukštumoje. Jį gaubia kalnai, kaip, Illampa, 21,489 pėdų virš jūrų paviršiaus aukštumoje.

Lankydamas Peru valstybę Laurinčiukas domėjosi senąja indėnų (Incų) kultūra, iškasenomis, giliomis senovės istorijos palikimais. Lankėsi Mačiu-Pičiu ir Cusco vietovėse, pagillino žinių aruodą Inca kultūrai aprašyti.

Columbijoje susitiko su poetu Horje Rojas.

Koks kelionių tikslas? Į tai Vienybės redaktorius atsakė: -- Susipažinti su Pietų Amerika, ją pristatyti Lietuvos ir Tarybų Sąjungos skaitytojams. --

Prieš eilę metų besilankydamas Afrikoje parašė labai įdomią studiją, apie afrikiečius. Knyga pavadinta "Juodasis Kraujas," kurią išleido "Vaga" Vilniuje. Knyga išversta į kitas kalbas. Pasinaudos daug žmonių lietuvių akimis matytus patyrimus šiandieninėje Afrikoje.

Prieš metus Laurinčiukas lankėsi Meksikoje, Brazilijoje, Argentinoje ir Urugvajuje. Paklaustas kur nebuvo, atsakė, kad Paragvajuje ir Gulana kraštuose.

Algis Rajeckas, Montville, Conn. Šv. Bernardo berniukų gimnazijos žurnalo Sabre-Kardas redaktorius -- Columbla Scholastinės spaudos draugijos pripažintas kaip geriausias tos rūšies žurnalų Amerikoje redaktorius. Apdovanotas aukščiausio laipsnio pažymiais.

SERV-WELL ROOFING CO.

INC

DENGIA STOGUS IR METALU APGAUBIA KAMPUS IR KRAŠTUS

STOGE ĮRENGIA LANGUS

ATLIEKA SKARDOS, DERVOS, SLEITO, TILE, SHINGLE ROOFING, GAMINA ASBESTO ASFALTO SIENAS

VI 6-9519 ir VI 8-3800

77-20 101st AVE., OZONE PARK
Frank Brukas kalba lietuviškai

LIETUVIAI CHICAGOJE

DALIA KOLBAITĖ, neseniai grįžusi iš Paryžiaus, kur studijavo meno istoriją, kalba lietuvių Foto Archyvo popietėje. Ji apibūdino Paryžiuje gyvenančio dail. Zibunto Mikšio kūrą.

E. Sulaičio nuotrauka

● Robertas Balzekas, Irenos ir Stasio sūnus, St. John's karinės akademijos kadetas, apdovanotas sidabro žvaigžde už akademinis atsiekimus. Jis klasėj pirmas moklins.

● Chicagos skautų-skaučių vasaros stovykla įvyks liepos 11 -- 25 d. Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan. Tėvai prašomi skatinti savo sūnus ir dukras dalyvauti skautiško patyrimo stovykloje.

● J. Vaičiūnienės poezijos rinktinė "Rūpestis" išleidižla J. Karvello prekybos namai Chicagoje. Knyga turės apie 100 pusl.

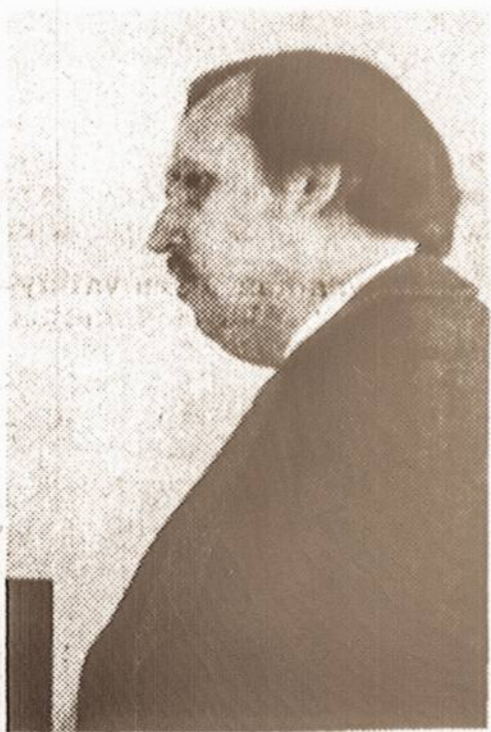
SUREGISTRAVO PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVĄ

Pasaulio Lietuvių archyvas Chicagoje gautąją medžiagą iki 1967.12.31 jau suregistravo. Turtas skaičiais atrodo taip: archyvinis skyrius turi 305,923 lapus, bibliotekinis 16,783 knygas bei brošiūras ir 96,067 žurnalus bei laikraščius. Muziejinis skyrius turi 10,362 leidinių, kurių tarpe vėliavos, antspaudai, organizacijų ženklai, fotografijos, žemėlapiai ir kt. 1968 m. ir 1969 metų gautoji medžiaga dar neįregistruota.

● SLA prezidentui Povilui Dargiui balandžio 25 d. Chicagoje, Marquette Hall, SLA 288 kuopa rengia pagerbimą. Tai viena iš jauniausių SLA kuopų, įsikūrusi tik prieš metus laiko. Nariai stengiasi pasižymėti savo veikla.

● Dr. Jonas Valaitis du mėnesius praleido Kenijos, Ugandos ir Tanzano žigonėse. Taip pat dalyvavo medicinos konferencijose.

● V. Liulevičiaus veikalą "Lietuvių švietimas Vokietijoje 1944 - 1950 m.", kurią leidžia Kultūrai Remti D-ja, jau baigiama spausdinti. Knyga turės 640 psl. ir 252 nuotraukų.

Jurgis Prapuolenis iš Cicero, kuris laimėjo dvi pirmąsias vietas (nuotraukų ir skaidrių grupėse) Lietuvių Foto Archyvo surengtame foto konkurse. E. Sulaičio nuotrauka

Dail. Vanda Kanytė-Balukienė, atidarant jos parodą kovo 14 d. Čiurlionio galerijoje Chicagoje. Iš kairės: Vladas Vaitiekūnas, Vanda Balukienė ir Bronius Murinas.

Lietuvių Foto Archyvo konkurse premijas laimėjusieji: J. Kaulius, S. J. ir J. Kasakaitis (dešinėje). E. Sulaičio nuotrauka

OPEROS "LIKIMO GALIA" PREMJERA CHICAGOJE

Balandžio 18 d. Chicagos Maria H. S. Auditorijoje įvyko Verdi operos "Likimo galia" (La Forza del Destino) premjera lietuviškai. Operą statė Chicagos lietuvių operos kolektyvas.

Turbūt pirmukart Maria HS Auditorija nebuvo užpildyta premjerai. Operą dirigavo Vytautas Marijošius, režisavo Petras Maželis, scenos dailininkas Jurgis Daugvila.

Svarbiausius vaidmenis operoje "Likimo galia" atliko Stasys Baras, Dana Stankeitytė ir Algirdas Brazis. Mažesniuose vaidmenyse buvo: Jonas Vaznelis, Roma Mastienė, Vladas Baltrušaitis, Genovaitė Mažeikienė, Vytautas Nakas, Bronius Maciukevičius, Julius Savrimas ir Vaclovas Momkus.

Operą paruošė dirigento padėjėjas Alvydas Vasaitis, talkinant chormeisterių: Al-

Maestro Vytautas Marijošius

fonso Gečo, Alice Stephens ir Bernardo Prapuolenio.

Operos libretą į lietuvių kalbą išvertė Iza Motekaitienė.

nė. Scenos techniniu vadovu buvo Česlovas Rukuiža, apšvietėju Kazys Cijūnėlis, dalyvių grimu ir perukais pasirūpino Algimantas Dikinis, Juozas Korsakas ir Stanley Warzala.

"Likimo Galia" buvo entuziastiškai priimta. Dirigentas V. Marijošius ir pagrindiniai dalyviai susilaukė šiltų aplo-dismentų ir daug gėlių.

Operos "Likimo galia" spektakliai bus pakartoti gegužės 25 d. 7:30 val. vak. ir gegužės 26 d. 2:30 val. p. p. Kalbama, kad gal būt viename iš pastatymų dainuos Vilniaus operos solistas, bosas-baritonas Vaclovas Daunoras, kuris šiuo metu lankosi Amerikoje su koncertais.

Operą paruošti ir spektakliui rengėjams kainavo per \$40,000.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreiptis į

REAL ESTATE & INSURANCE
John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių paraiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas
Virginia 6-1800

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukštys in 1896. It is published bi-weekly by Valerie Tyliava and Jonas Valaitis at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: Applegate 7-7257. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor: Valerie Tyliava; senior Editor: Vytautas Širvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edvardas Sulaitis. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. 11201

mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Lietuvių fondo pirmininkas pareiškė, kad jau surinkta \$647,463 ir \$34,225 pelnas išbarstytas įvairiems lietuvių reikalams. Šio fondo išauklėjimas stos, greta enciklopedijos leidimo, kaip vienas idealingesnių Amerikos lietuvių darbų, ypač prisimenant, kad ALTui ir VLIKui prisiviliotos didesnės sumos buvo peles gimdę kalnai.

Sako, fondą "tvarko patys aukotojai, kasmet sušaukdami susirinkimus, kurie yra aukščiausias organas". Be to, girdi, "kasmet tikrina Amerikos Internal Revenue pareigūnai". Kuriam tikslui tikrina, pirmininkas nepasako. Greičiausia mokesčių, ne fondo sveikumo sumetimais.

Pripažinęs, kad narių suvažiavimai ateityje gali pakeisti statutą ta prasme, kad kapitalą būtų galima perduoti "Laisvai Lietuvai" (jos būsimam finansų ministeriui?), pirmininkas nepasakė, ar statusas draudžia vyriausiajam organui – susirinkimui – statutą keisti, kad kapitalu pasidalintų likę nariai, kaip savo išdais pasidalio besilikviduojančiosios mūsų pašalpinės draugijos ir klubai.

Daug fondo narių jau mirę. Yra ir įnašų mirusiųjų vardu. Mirusiųjų skaičius kasmet didės. Pirmininkas spaudai neparyškino, kas sudaro metinių susirinkimų kvorumą ir kas balsuoja už mirusiuosius. Bendrai, čia būtų naudota prisiminti amerikiečių patarlės daktariško prisilaikymo: "Abi rankas ir vieną akį naudokime darbui, kurį dirbame, bet viena akimi žiūrėkime ir į ateitį."

Dabartines katalikų Bažnyčioje reformas pakrikštinamas "tragika", filosofu keliamas dr. A. Maceina mano, jos siekiančios Bažnyčią priderinti ne amžiniems, bet prabėgantiems žmonių dabartinio gyvenimo reikalams. Todėl, esa, pridaroma klaidų, ypač pavartojant demokratines priemones: rinkimus ir opoziciją.

Nors popiežių kardinolų kolegija demokratiniai parenka, dr. Maceina teigia: "Rinkimai negali turėti Bažnyčioje sprendžiamos reikšmės."

Neparyškinęs, kodėl be sprendžiamos reikšmės kardinoliški rinkimai išrenka "neklaidingą popiežių", ir pamiršęs visus Bažnyčios istorijoje įvykusius Conciūmus, dr. Maceina mums drožia: "Opozicija Bažnyčioje yra nesąmonė!"

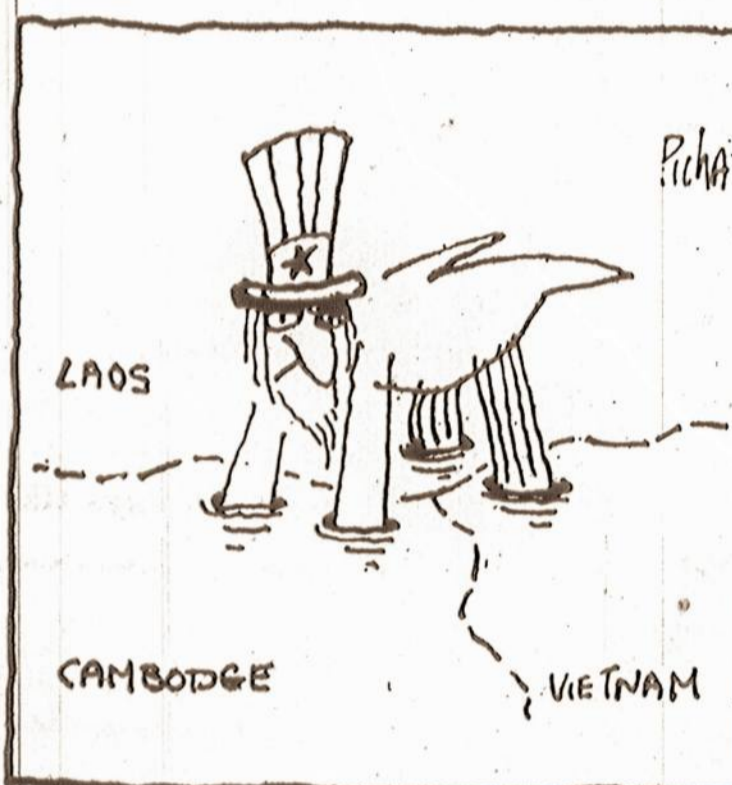
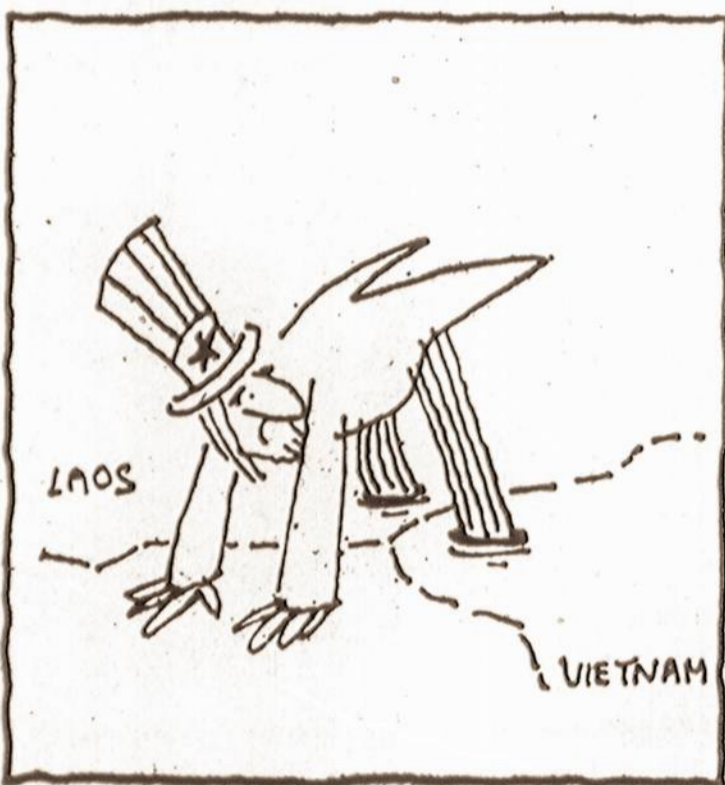
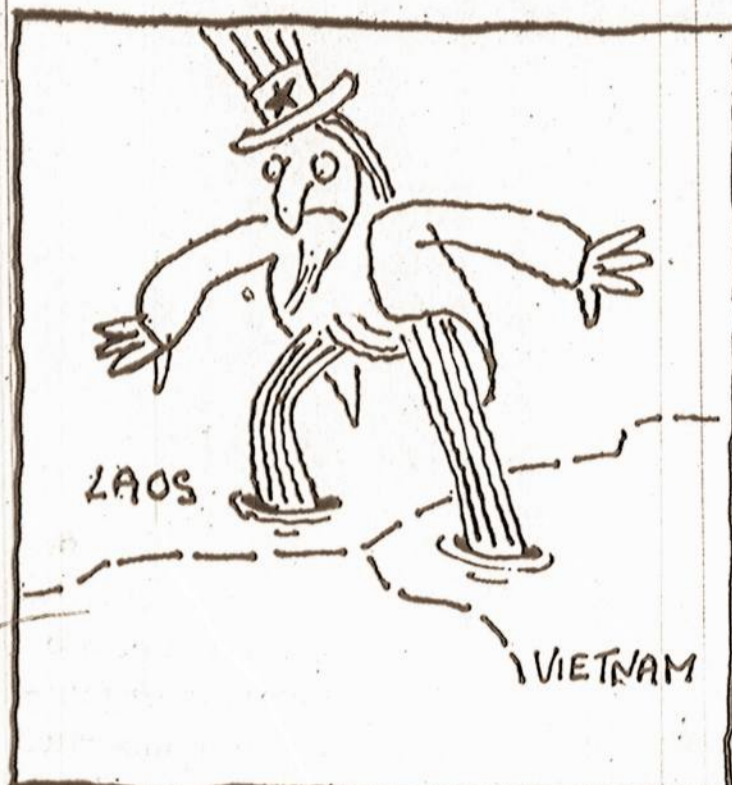
Reikšmės neturinčiu demokratinu išrinkimu išrinktasis popiežius, sako, turįs Bažnyčios įsteigėjo – Kristaus – jam pavestą pareigą – skelbti "objektyvią tiesą" (kiti mano, jis apaštalamis pavedė skelbti Dievo žodį).

Kadangi, greta katalikų Bažnyčios, objektyvią tiesą, sakosi, skelbiančios ir stačiatikių ir įvairių protestantų Bažnyčios, nekaltant apie žydų rabinus, musulmonų mulas ir visokius sektantus bei filosofus, žmonėms gana sunku įkalbėti "objektyvės tiesos" turinį ir nuspręsti, kas yra teisybė. Pavyz-

Tęsiama 5 psl.

Žingsnis po žingsnio...

(iš belgių spaudos)

PASTABOS

Juozas Kreivėnas

VOLDEMARO MİSLĖ

1940 metais, bolševikams į Lietuvą įsibrovus, iš Vakarų į Lietuvą grįžo Augustinas Voldemaras. Jį kažkur bolševikai nudėjo. Jo grįžimas buvo kiek panašus į savižudybę. Tik kodėl Voldemaras, gudrumu pagarsėjęs politikas, taip neapdairiai grįžo?

Kodėl grįžo? Viešoji lietuvių nuomonė su tokiu klausimu ir liko.

Bet šen ten girdėjosi gandy, Voldemaro Mįslę darančių dar paslaptingesne. Pvz. prieš važiuodamas į Kybartus, jis visą dieną praleido Berlyne. Ten jo būta labai aktyvaus, o jo kontaktai stebina. Lietuvoje jo pasitikti į pasienį nuvyko ... kompartijos narys nuo 1936 metų. Iš Lietuvos jį išvežė ne kaip areštuotą. Iš Vokietijos DP stovyklų į Tarybų Sąjungą jam buvę siuntinėjama knygy. Kaip žinome, buv. prezidento A. Stulginskio sovietuose nebuvo taip gyventa, kad jis iš Vakarų būtų galėjęs gavinėti net ir literatūros, o net ir apie prancūzų kalbos dėstymą nebuvo kalbos!

Voldemaro tema teko kalbėtis su keletu dabartinių tarybinių žmonių, kurie, atrodo, galėtų šį tą žinoti. Tie paprastai šypsosi ir aiškiau ar šiaip dviprasmiškai duoda suprasti, kad Voldemarą jie laiko savu žmogumi. Kažkokiais užkulisiais kai kas bando net išaiškinti Voldemaro drąsą Tautų Sąjungoje dėl Vilniaus.

Ką nors teigti čia nelengva. Greičiausia čia turime tikrovės ir gandy mišinį. Bet šitokie dalykai rodo, kad naujausių laikų Lietuvos istorija dar vargu gali būti parašyta.

Augustinas Voldemaras

Galimas daiktas, Voldemaras lošė kokią rizikingą lošimą. Panašiai lošdamas, Vytautas Didysis išlošė Lietuvos galybę ir garbę. Deja, dvidešimtajame amžiuje lošimo sąlygos buvo per daug sudėtingos ir sunkios. Su Vytautu Didžiuoju yra panašumo ir vieno bei kito pasekėjuose: jie – menki.

KAIP ATRODO GERŲ PROPAGANDISTŲ DARBAS?

Kaip mūsiškė ELTA, eina ir kitų išsilaisvinimo siekiančių tautų leidinių. Štai vienas puslapis iš estų leidinio. Iš estų yra ko mokytis, jų leidiny gausu informacijos, beveik nėra ašarų, nei pamokslų. Kitataučiai pamokslų klausyti nenori, o iš ašarų tik pigių užuojautų tepadaro. Estai kalba:

Tęsiama 6 psl.

VIENYBĖ, 1970 m. balandžio 24 d.

Dėl Daunoro koncertų Amerikoje

V. TYSLIAVIENĖ

Šiuo metu Amerikoje vieši vienas žymiausių Vilniaus operos solistų — bosas—baritonas Vaclovas Daunoras. Jis yra dainavęs "La Scala" operoje Milane, dideliu pasisekimu gastrolia- vęs Kanadoje, Anglijoje, Maskvoje ir kitur.

Tik į Ameriką atvykęs V. Daunoras pakliuvo į kaž kokį tai "pogrindį". Jam organizuojami koncertai, bet niekas nežino kas tuos koncertus organizuoja, nei kur bilietus į jo koncertus būtų galima viešai nusipirkti.

Iki šiol, kiek mums žinoma, jo koncertai įvyko Los Angeles, Cal. ir New Yorko Little Carnegie Hall, kur, paprastai, tik debutantai pasirodo pradėdami muzikinę karjerą.

New Yorke, kaip ir Los Angeles, Cal., V. Daunoros koncertai buvo organizuojami "slaptybės šešėlyje..."

Kodėl?

Koks reikalas slaptystis, kada tam nėra jokio pagrindo? Toks elgesys tik

kompromituoja ir žemina solistą, o rengėjai prieš visuomenę prisistato, kaip balliai ir duoda pagrindo korespondentams Naujienose rašyti, kad jie organizuodami Daunoro koncertą, būtų vykdę "nedorą ir nesveiką darbą..."

Naujienų korespondentas J. N. dėl Daunoro koncerto organizatorių Los Angeles daro ir tokias išvadas:

"Koncertas yra slaptas nes koncertantas neturi Kalifornijos leidimo koncertuoti... Ir įžangos apmokėjimas pavadintas 'auka', su tikslu išvengti susidūrimo su Internal Revenue pareigūnais..."

Dėl leidimo dainuoti, Naujienų korespondentas rašo nesąmones. Bet dėl mokesčių už bilietus, tai jau kitas reikalas. Įžangos bilietuose pažymėti, kad tai 'auka', anaiptol neatleidžia nuo mokesčių, kurie priklauso miestui.

Būtų geriau ir sveikiau, jeigu tas "slaptas" komitetas, kuriam vadovauja Bronys Raila, tuos mokesčius kuo greičiausiai apmokėtų.

Tęsinys 12 psl.

STEBĖTOJO PASTABOS

SUSIDOMĖJO BACEVIČIUM

Vilniuje susidomėta New Yorke neseniai mirusiu kompozitorium Vytautu Bacevičium, kurį mūsų "naujieji" nepriimdavo į mūsų kultūros kūrėjų tarpą. Rašoma:

"Neperseniausia kompozitorius atsluntė daugelį savo kūrinių ir džiaugėsi, sužinojęs, jog Vaga išleido jo Tris muzikines mintis, o Vilniaus filharmonijos orkestras ruošiasi pagroti VI simfoniją. Nėra abejojimo, V. Bacevičiaus muzika suskambės pilnu balsu."

Jo sesutės, Gražinos (taip pat, jau mirusios) muzika pilnu balsu Lenkijoje jau seniai skamba, nes ji gimė ir augo Lenkijoje.

Rašytojas Juozas Grušas

Lietuvoje gyventi pasilikęs senosios kartos dramaturgas Juozas Grušas Vilniaus Tiesos korespondentui pareiškė, kad Lietuvos jaunimas jam atrodo labai duodasi būti "valstybiniai" mokomas, bet vis saviškai ieško, kas jį patrauktų. Jau- nųjų krūtinėse, sako, verda didelė kūrybinė jėga ir liepsnoja vaizduotė, kuriai, tačiau, reiktų sveikos kritikos stabdžių. Kadangi tokia kritika reta, jaunimas dažnai, tarytum, nori "stebinti" iš didelio rašto išeidamas į kraštą. Tačiau Lietuvoje, pasak Grušo, yra "sveikas kūrybinis klimatas", todėl tikimasi, laikui bėgant, jaunimas savo prirtvinkusi kūrybingumą išlies tinkama meno vaga.

• Komjaunimo sąjungą Lietuvoje, kuri auklėja būsimuosius Lietuvai komisarus ir komunistus, Vilniuje turėjo suvažiavimą, kuriame 690 atstovų atstovavo 273,000 sąjungos narių. Į centro komitetą išrinkti 125, kurių 25 slavų pavardėmis. Į Sovietijos kongresą išrinkti 55 delegatai, 10 slavų pavardėmis. Kažin kiek sąjungoje yra ne lietuvių.

• Už disertaciją The Klaipėda-Memel Controversy, 1919-1939, valstybiniame universitete, Buffalo, N. Y. istorijos profesorius, Julius Slavėnas, gavo Chicago u-to daktaro laipsnį. Disertacija įrodo, kad Vokietijos vyriausybės niekad nuoširdžiai nesutikdavo Klaipėdos įjungimo į Lietuvos valstybę.

• Australietis V. Radzevičius rašo: "Jaunas Adelaidės akademikas Gytis Šimkus, ruošdamas Vasario 16 paskaitą, apklausinėjo apie 50 tautinės grupės šokėjų jaunimo, ką jis žino apie Vasario 16. Nustebo patyręs, kad dauguma nežinojo, kas yra Vasario 16, kodėl tėvai ją kasmet mini, ir koks dienos ryšys su tėvais".

• Darbininko redakcija jau mano (kaip ir Vienybės), kad Lietuvių fondo (su kapitalu \$647,463) pelnas \$34,225 ir šiemet paskirstytas ne lietuvių "šaknimis", bet "šakelėms ir lapams". O be šaknų, šakelės ir lapai lietuvių ažuolo Amerikoje neišlaikys. Tiesa, nevisai lengva nustatyti, kas yra šaknys, gaila, kad apie tai net ir negalvojama!

• Šiemet Lietuvą lankęs amerikietis inžinierius Algirdas Avižienis, San Francisco lietuviams, Vasario 16 proga, pasakojo, kad jis iš Lietuvos grįžęs patenkintas ir su stipresnėmis viltimis tautos atečiai. Ypač gero išpūdzio jam padariusi dabartinė jaunoji inteligentų karta. Pareiškė kad išei- viams būtina palaikyti ryšius su lietuviams Lietuvoje, nes gyvas žodis paveiksmis negu nebylus siuntinys. Avižienis Lietuvą paliko būdamas 12 metų.

IMES

Tęsiama iš 4 psl.

džiui, ar yra objektyvė tiesa drausti katalikų kuni- gamams mylėti moterį ir sukurti šeimą? Daugelis katalikų Bažnyčios tiesų buvo iškovotų prieš viso- kias opozicijas, o ir ji pati dažnai būdavo opozici- joj.

Rinkimai ir opozicija ne tik ne be reikšmės ir nesąmonė, bet, kaip kada, paryškina Dievo valią, nes — žmonių balsas — Dievo balsas.

* * * *

Balys Brazdžionis rašo: "Chicagoje yra dvyli- ka lietuviškų parapijų. Vienų lietuviškumas gyvena paskutines dienas, kitos dar ryžtasi išsilaikyti. Klebonai skundžiasi, lietuviai miršta, arba išsi- krausto į užmiestį ir parapijas palieka. Tokiu būdu darosi liūdna, kad lietuvių sutelktas milioni- nis bažnytinis turtas nueis tarnauti svetimiems. Kas kaltas? Klebonai ir parapijiečiai!"

* * * *

Gaila, Brazdžionis nepaperša tikslų priemonių, kuriomis klebonai ir parapijiečiai sulaikytų išmiri- mą ar išsikraustymą į užmiestį (daugiausia, tikslu "gražiau gyventi", ar pabėgti juodukų užgožimo). Be to, kas tie "svetimieji"? Ar ne tokie pat katali- kai, kaip lietuviai? Kristus, rodos, apaštalams įsakė Dievo žodį skelbti visoms tautoms ir jas net apdovanojo visokių kalbų stebuklingu mokėjimu.

* * * *

Todėl lietuviui katalikui liūdna ne tikėjimiškais sumetimais, bet tautiniais, kad jo pinigais Ameri- koje pastatytosios bažnyčios, mokyklos ir prie- klaudos palaipsniui ima tarnauti "svetimiems", ne "saviems". Bet tie turtai negi dingę: jie neša naudą Amerikai, kuri tiek patraukli lietuvių išei- vių daugumai, kad net Nepriklausomoje Lietuvoje šiltai gyvenę — dabar į ją negrįžtų, jei Lietuvoje ir vėl būtų jiems šilta.

* * * *

Jei Bendruomenės vadai atsikratytų polinkio po- litikai ir visą energiją paskirtų lietuvių išlaikyti, Amerikos lietuviai įsigytų organizaciją kuri, gal- būt, padėtų parapijoms, spaudai ir draugijoms kuollgiausia lietuviams tarnauti. Organizuota ir planinga veikla daug pagelbėtų. Pavyzdžiui, BALFas, kuris nepolitikuoja, bet tvarkingai dirba labdaros darbą.

Dviem ponam — politikai ir lietuvių — sunku gerai tarnauti.

VIENYBĖ, 1970 m. balandžio 24 d.

LIETUVOJE

LIETUVOS IŠRADIMAI PASAULIO ASTRONOMIJAI

Savo naująją Vilniaus daugiaspalvę fotometrinę sistemą, skirtą žvaigždžių amžiaus efekto nustatymui ir įvairiausių žvaigždžių tyrimams, Akademijos astron- omai dar šiemet ruošiasi paskelbti tarptautiniame astronomų kongrese. Dar daugiau — tai bus pasijūlyta ją pritaikyti viso pasaulio observatorijose!

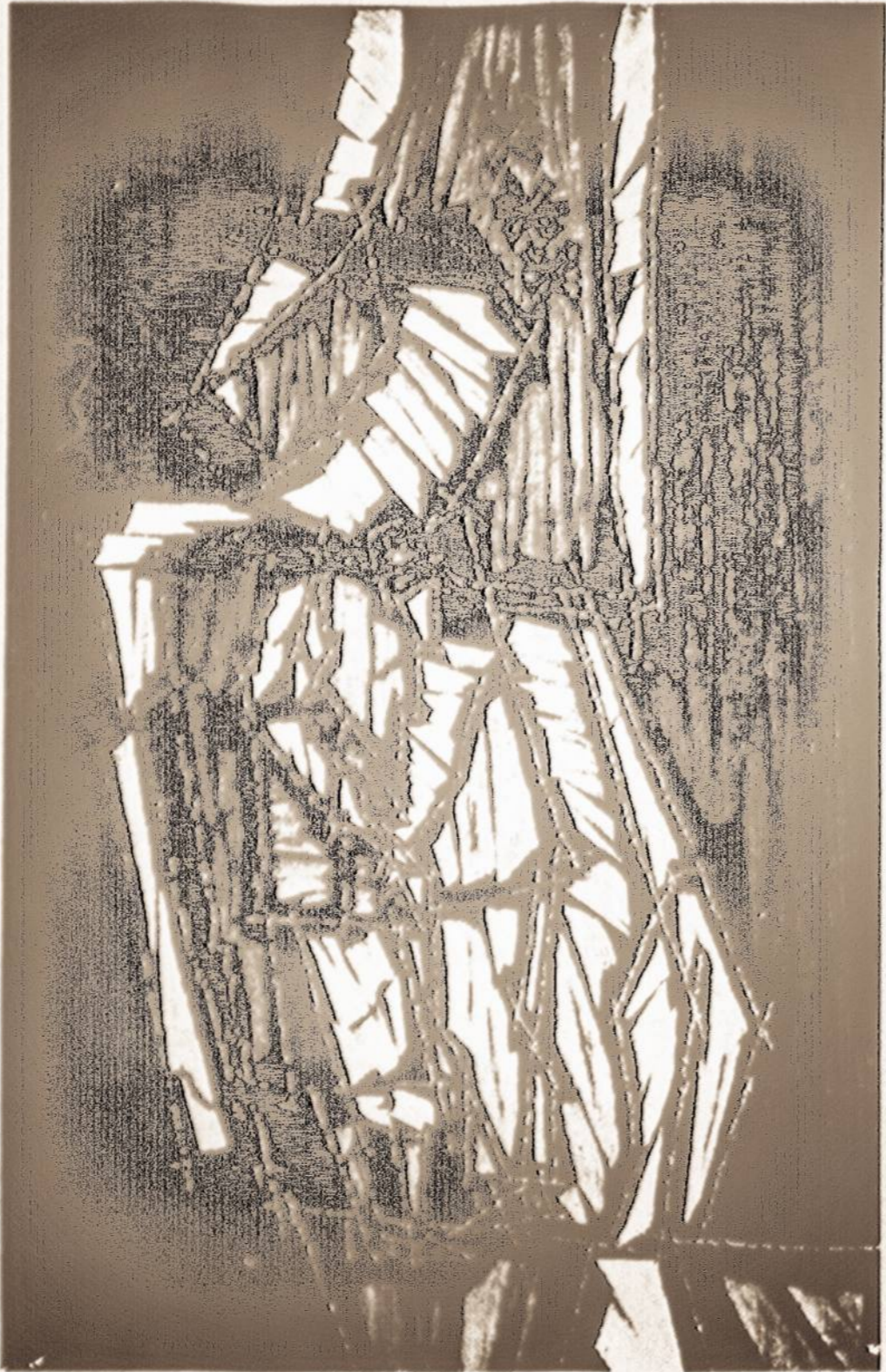
Puslaidininkių fizikos in- stitute sukurti ir išbandyti labai aukšto dažnumo sus- kėjai, matuokliai, nauji at- minties bei magnetiniam laukui jautrūs elementai. Patobulinta ir sumoderninta puslaidininkinė aparatūra.

MATUOS DARBO NAŠUMĄ

Lietuvos Ekonomikos in- stitutas parengė metodiką darbo našumui analizuoti. Ja vadovaujasi ministerijos, Žinybos, įmonės. Ekonomis- tai moksliskai nustatė, kas labiausiai stabdo darbo na- šumo kilimą Lietuvos pra- monėje, ir numatė, kaip tuos stabdžius pašalinti.

Lietuva Ansamblis Zarasuose. Juos pamatyti susirinko tūkstantinė minia.

DRAUGYSTĖ. Dail. Antanas Tamošaitis.

PAVASARIS. Dail. Anastazija Tamošaitienė.

KANADOS AMBASADA WASHINGTONĖ PRISTATĖ DAIL. TAMOŠAIČIUS

Žinomų lietuvių dailininkų Antano ir Anastazijos Tamošaičių darbų parodą Kanados vyriausybės oficialiai pristatoma Washingtonė, National Association of Broadcasters patalpose. Paroda atidaryta balandžio 25 d. ir

tešis iki balandžio 30. Į atidarymą, tarp kitų dignitarų, pakviestas ir dalyvavo Lietuvos atstovas Washingtonė Juozas Kajeckas.

Išstatyti 25 Antano Tamošaičio ir 34 Anastazijos Tamošaitienės kūriniai, daugiausia kilimai. Jie spalvingi ir įdomūs.

doje, pristatyti Jungtinėms Valstybėms.

LIETUVOS DAILININKAI

Valdyba į Dailininkų sąjungą priėmė 70 naujų narių, daugiausia grafikų ir taikomosios--dekoratyvinės dailės specialistų. Jaunoji pamaina papildys ne tik Vilniaus, Kauno, bet ir Šiaulių, Klaipėdos dailininkų kolektyvus.

Posėdyje nutarta gegužės mėnesį sušaukti Lietuvos Dailininkų sąjungos valdybos IV plenumą, skirtą jaunuomenės, moksleivių estetinio auklėjimo problemoms aptarti (apie tai informavo valdybos atsakingasis sekretorius P. Gudynas).

The Song Festival Centennial

Tęsiama iš 4 psl. KREIVĖNAS

ESTONIAN EVENTS, August 1969

One out of every 40 Estonians were singing. One quarter of the nation was listening. Tallinn, a city 40% Russian, felt purely Estonian for two days in late June, 1969. Estonia was celebrating its 17th general song festival, and marking the centennial of the first one.

They nearly failed to have it, this year. The regular 5-year interval between festivals ended in 1970, which coincided with Soviet Estonia's anniversary and, what's more, with the Lenin centennial. But national feeling gave precedence to the centennial of the first song festival, held in 1869. At the end of the 1965 festival, close to a thousand choir leaders gathered to confirm the 1969 date. They were stunned when told by Party officials to make it 1970, by spontaneous and unanimous decision. Hands would not rise. Old men were silently crying. Party officials left. "We disbanded, expecting the next day's papers to say we had endorsed 1970. Papers came: it was 1969!"

After that, who cares that the festival was opened by CP secretary J. Kabin with a Russian-accented "Kallid so-brad!" (My dear friends!) which sounded more like "Kallid seebrad!" (My dear zebras!). Didn't a Baltic German preside over the first song festival, 50 years before their grip on Estonia was broken? Didn't the czarist governor Korostovets preside over the 1910 festival, 8 years before Estonia's independence was proclaimed? Just give the new Russian vice-roi the traditional minimal applause — the carefully counted slow hand-claps. The same goes for the visiting Russian choirs:

clap... clap... clap. But now Helsinki's student choir is coming — let's show the difference by a thunderous applause for the Finns!

The bulk of the 60-odd songs presented are time-honored Estonian compositions. Let's enjoy them! The political requirements are met most efficiently by repeating the same old song about "Lenin's Party" a couple of times each day.

But all this is just a prelude for the closing time, the all-important last half-hour. In 1960, "they" failed to include in the program Koidula's "My Fatherland Is My Love". It was sung anyway, after the official program had ended, standing and with militiamen pleading with the public to sit down. In 1969, people at the Tartu pre-festival probed the absence of official restrictions by singing this song 4 times in a row. Now it's the next-to-the last song in the program. Let the united choirs sing it alone, for the time being. The last official song... And now, once more, "My Fatherland"! The composer of the tune, Gustav Ernesaks, is conducting. The public rises and sings along:

To thee I'll sing, my joy supreme,
My flourishing Estonia

As the second verse begins, Ernesaks turns around and begins to conduct the public. With a different tune, the song had been sung at the first, German-dominated song festival. At that time poetess Koidula, the author of "My Fatherland", wrote to the national epic creator Kreutzwald: "Let envious tongues talk... it was an Estonian festival nonetheless." So was this year's, in spite of Russian overlordship.

(From Soviet press, festival programs, and several private communications)

Dail. V. Balukienės kūrinys "Pavasaris", išstatytas jos darbų parodoje Čiurlionio galerijoje Chicagoje.

VIENYBĖ, 1970 m. balandžio 24 d.

ARTĖJANT SLA 56 SEIMUI, KURIS ŠIEMET VYKS NEW YORKE, COMMODORE VIEŠBUTYJE, PERSPAUSDINAME DR. M. J. VINIKO, BUVUSIO SLA SEKRETORIAUS, MIRUSIO 1961 M., RAŠINI APIE SEIMŲ REIKŠMĘ AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIME. RAŠINYS BUVO PATALPINTAS JUOZO TYSLIAVOS LEIDŽIAMAME ŽURNALE LIETUVA 1940 M. BALANDŽIO MĖN. TADA SLA SEIMAI BŪDAVO TRIGUBAI DIDESNI IR VIENI IŠ SVARBESNIŲ ĮVYKIŲ AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIME. NEŽIŪRINT TO, KAD DIDĖJANT LIETUVIŲ MIRTINGUMUI IR IŠTAUTEJIMUI SLA SEIMAI NE TOKIE GAUSŪS, JŲ REIKŠMĖ IR ŠIANDIEN TEBĖRA TIEK PĀT SVARBI, KAIP IR PRAEITYJE. O GAL IR SVARBESNĖ, NES UŽ 10 METŲ AR GREIČIAU JŲ VISAI GALI NEBŪTI: (RED.)

Amerikos lietuvių seimai

Šių metų birželio mėnesio pabaigoje Chicagoje įvyksta dar vienas iš eilės SLA seimas. Iš visų Amerikos kampų čia suplauks šimtai rinktinės Amerikos lietuvių visuomenės atstovų. Čia suvažiuos įvairių politinių ir religinių įsitikinimų, įvairių profesijų, amatų ir dar įvairesnio išsilavinimo ir patyrimo žmonės.

Pirmiau SLA seimai posėdžiaudavo kasmet. Dabar—kas antri metai.

Toks nuolatinis ir reguliarus šių seimų posėdžiavimas, toks įvairus ir gausus delegatų ir svečių suvažiuojimas, o dar įvairesnis plačiosios visuomenės reikalų svarstymas per šias pastarąsias penkias dešimtis metų sudarė gyvą ir simbolinę Amerikos lietuvių kongreso prasmę.

SLA seimai turi labai didelės įtakos Amerikos lietuvių gyvenimui. Jie turi didelės socialinės, kultūrinės, tautinės, politinės ir ekonominės reikšmės.

Savaime suprantama, kad pirmoje eilėje šie seimai svarsto organizacijos reikalus. SLA seimuose elgiamasi panašiai, kaip Jungtinių Amerikos Valstybių kongrese. Čia priimami nauji arba keičiami seni įstatymai. Čia nustatoma organizacijos darbų programa, kurią vėliau vykdo narių išrinkta, o seimo patvirtinta taryba. Šios tarybos, nuožniūrai atsakomybei pavedama tolimesnis organizacijos reikalų tvarkymas. Ir ji tuos reikalus tvarko taip, kaip seimuose nutariama, kaip konstitucijoje nurodoma ir kaip valstybių įstatymų arba draudimo departamentų reikalaujama. Organizacijos reikalams svarstyti skiriama daug laiko. Bet nemažiau laiko skiriama ir visuomenės reikalams. Todėl ir yra susidariusi nuomonė, kad šie seimai—pažangiosios Amerikos lietuvių visuomenės seimai.

Socialiniu ir ekonominiu atžvilgiu, kaip jau sakytą, SLA seimai turi nepaprastai didelės reikšmės. Čia suvažiuoja visuomenės veikėjai, profesionalai, biznierių ir darbininkai. Jie suvažiuoja iš įvairių miestų ir kraštų. Jie turi pro-

gos gyvu žodžiu pasitarti, pasikalbėti ir patirti apie tai, kaip gyvenama, dirbama ir veikiama kituose miestuose. Staiga išnyksta ta erdvė, kuri, kartais, tūkstančiais mylių negailestingai skiria lietuvį nuo lietuvio. Staiga jie pasijunta, kaip broliai ir seserys. Staiga jie—vienos didelės šeimos nariai.

Toki suėjimai, susitikimai, tokios plačios pažintys gimdo karštą, nuoširdų draugiškumą. Daugelis Amerikos lietuvių niekad nebūtų susipažinę, susidraugavę, jeigu ne SLA seimai, suteikę tokių puikių progų. Jau yra patirta, kad, pavyzdžiui, viename seime susitikę ir susidraugavę, delegatai laukia kito tokio seimo, kad galėtų vėl susieiti, pasikalbėti.

Reikia atsiminti, kad SLA kuopų delegatai drauge yra ir kitų organizacijų veikėjai. Nuo daugelio tokių delegatų priklauso tos, ar kitos lietuvių kolonijos kultūrinis veikimas. Jie, atvykę į SLA seimą, turi progos susipažinti su parlamentarinėmis taisyklėmis, pavyzdžiui susirinkimų tvarka. Čia jie įgyja žinių, kurios vėliau būna labai naudingos jų kolonijų organizacijoms, visuomeninio ir kultūrinio veikimo pažangai. Tokiu būdu delegatas atvyksta į seimą ne tik kaip į pažmonį, į pasilinksminimo vietą. Jis atvyksta į savo rūšies mokyklą, iš kurios sau ir savo kuopos draugams vėliau parveža daug naudingų žinių.

Tą patį galima pasakyti ir apie kitų dviejų Amerikos lietuvių susivienijimų seimus. Kaip SLA, taip ir anų susivienijimų seimai, turi milžiniškos įtakos Amerikos lietuvių socialiniam, ekonominiam ir kultūriniam gyvenimui. Ir todėl galima drąsiai sakyti: kol šie seimai posėdžiaus, kol Amerikos lietuviai, išsisklaidę po platųjį žemyną, turės progos reguliariai sueiti, pasimatyti ir pasitarti, tol lietuviška dvasia bus gyva.

M. J. Vinikas.

DR. MATAS J. VINIKAS buvo vienas spalvingiausių senosios imigracijos lietuvių asmenybių Amerikoje. SLA Centro sekretorium jis buvo nuo 1932 m. iki mirties. 1961 m. vasario 8 d.

Gimęs Vinikaitis 1884 m. liepos 5 Strazdu km., Rudaminos valsčiuje, Seinų apskrityje. Pradžios mokslą baigė Lietuvoje. Į Jungtines Valstybes atvyko 1900 m. Pavarde sutrumpino Amerikoje. 1903 m. New Yorke baigė Vidurinę mokyklą. 1906 m. civilinę inžineriją, Cooper Union Institute.

Nuo 1910 iki 1914 m. dirbo inžinieriaus maitininko pareigose.

Išsikūrus Lietuvos valstybei, 1918 m. persikėlė į Washington, D. C., Lietuvos Atstovybės reikalų tvarkyti. Buvo jos sekretorium ir Chargé d'affaires iki 1925 m., vėliau iki 1926 m. ėjo prekybos reikalams Attaché pareigas.

Gyvendamas Washingtone studijavo diplomaciją. 1924 m. įsigijo Filosofijos daktaro laipsnį. 1924 m. paruošė ir išleido International Relations of Lithuania, o 1925 m. Foreign Trade Relations of Lithuania.

Išėjęs iš diplomatinės tarnybos perėjo į Chemijos pramonę, kurioje dirbo iki 1930 m.

SLA Seimo išrinktas ir vis buvo perrenkamas, SLA Centro sekretoriaus pareigas ėjo 29 metus, nuo 1932 m. iki mirties 1961 m.

Amerikos lietuvių veikloje, o ypač SLA nebus pamirštas. Jo idėjos buvo, kad apie SLA gali ir privalo suktis visa lietuvių išeivijos veikla ekonominiame, kultūriname, fraternaliniame gyvenime.

IŠ PRAEITIES -- Vienas tipingas SLA seimo banketas praeityje, įvykęs 1948 m. birželio 23 d. Boston, Mass., dalyvaujant SLA delegatams ir svečiams.

VIENYBĖ, 1970 m. balandžio 24 d.

Liberty Federal Philadelphijoje minės dvejomą sukaktį

69 m. įsikūrimo sukaktį ir pirmojo skyriaus dešimtmetį

Liberty Federal Savings and Loan Association, Philadelphijoje, apie kurią neseniai buvo rašyta Vienybėje, kai į Liberty Federal įsijungė jau ir ketvirtasis bankinis skyrius, š. m. balandžio 29 d., minės savo įsikūrimo 69 m. sukaktį sukaupusi \$93,900.00 kapitalą. Šio banko pirmasis skyrius, įkurtas Onos Cheledinienės iniciatyva, Mt. Aires (Stenton ir Duval gatvėse) taip pat mini savo dešimtmečio sukaktį.

1901 m. balandžio 29 d. beveik centais Philadelphijoje įsteigta lietuvių įstaiga vardu Lithuanian Building and Loan Association. Vėliau, kai praturtėjo, nutarė jėgti ir į amerikiečių rinką, įstaigos vardą pakeitė į Liberty Federal Building and Loan Association. Dabar, jau artėjanti 94 milijonų dolerių kapitalo ir turinti keturis skyrius, ši lietuvių bankinė įstaiga auga dar greičiau. Dabar ji yra pati didžiausia lietuvių įstaiga Amerikos Rytinėse Valstybėse.

Liberty Federal patriotingas direktoriautas, tarnautojai, bendradarbiai ir tūkstančiai taupytojų yra didžiųjų lietuvių organizacijų kaip SLA ir kitų mažesnių vietinių draugijų, parapijų bei kitų organizacijų skyrių ne tik steigėjai, organizatoriai, nariai, rėmėjai, bet visų lietuviškųjų darbų rėmėjai. Beveik nėra lietuvių, kuris anksčiau ar vėliau nebūtų naudojėjęs šios įstaigos paskolomis namams, vaikams į mokslus leisti ar kitokiems reikalams.

Liberty Federal Amerikoje plačiausiai žinoma, kaip finansinė įstaiga, vyriausybės

įstaigų tikrinama, remiama ir globojama. Ji yra visapusiai patikėtina jūsų ir mūsų visų santaupoms. Jos patarnavimu naudojasi visų 50-ties Amerikos Jungtinių Valstybių gyvenamosiose vietovėse ne vien lietuviai, bet ir kitataučiai.

Beveik visos lietuvių organizacijos Philadelphijoje naudoja Liberty Federal patalpomis, naudoja ruošti savo parodas, šaukti susirinkimus ir atlikti kitokius visuomeninius reikalus.

Ne vien lietuvių, bet ir kitų tautybių fraternalinės organizacijos, panašios į SLA, LRKS, LDS, bendradarbiaudamos su Liberty Federal, auga drauge ir su Liberty Federal bankine įstaiga. Ypač ta privilegija naudojasi Pennsylvania valstybėje įregistruotos organizacijos, kurių nariais yra šios apylinkės gyventojai ir Liberty Federal nariai.

Verta paskaityti šioje Vienybės laidoje talpinamą Liberty Federal pranešimą. Jame rasite naudingų informacijų ir įstaigos tikslus adresu bei telefonus. Ši bankinė įstaiga, kaip gerai žinote, vienybiečiams yra labai draugiška. Tebūna vienybiečiai draugingi Liberty Federal, taupydami šioje lietuvių bankinėje įstaigoje. Čia taupyti gali ir toliausiai nuo Philadelphijos gyvenantieji lietuviai, nes Liberty Federal yra išvysčiusi labai tobulą sistemą santykiuoti paštu.

Kaip sako Liberty Federal ilgametis prezidentas adv. Charles S. Cheleden: "mūsų bankinė įstaiga yra tiek toli, kiek toli yra jūsų pašto dėžutė. Skaitykite Liberty Federal skelbimą."

ONA CHELEDINIENĖ (kairėje), Liberty Federal and Loan Association vykdomoji viceprezidentė, kurios iniciatyva bankas prieš dešimt metų įkūrė savo pirmąjį skyrių Stenton ir Duval Sts., tariasi su viena vietas dailininke dėl jos parodos banko patalpose. Šiame Liberty Federal skyriuje nuolat vyksta parodos ir kt. kultūriniai įvykiai.

VYT. BELECKAS
Savininkas

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

1883 Madison Street • Brooklyn 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS
PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas
prieinama kaina.

Spring

TOO EARLY TO PLANT?
Not When It Is Money
At L.F.S.

ESPECIALLY NOW
THAT DIVIDENDS
ARE COMPUTED DAILY

IT DOESN'T PAY YOU

5%

PER YEAR

To keep money at home. It isn't safe and earns nothing. At L.F.S. Regular Savings will earn 5% per yr., paid quarterly.

GROW MORE ON SAVINGS
CERTIFICATES

5-1/4%

PER YEAR

On Savings Certificates of as little as \$1,000. Earn 5.35% when left to be compounded.

6%

PER YEAR

A minimum \$5,000. Certificate earns 6% per yr. compounded quarterly. Besides, you can add to it in multiples of \$100. When left to be compounded quarterly will earn more. Worth Thinking About!

Enrich Your Life by Saving at

Liberty Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

Center City
202 N. Broad
LO 7-1480

Mt. Airy
Stenton & Duval
LI 8-3900

Cedarbrook
1625 Wodsworth
CH 8-8980

Germantown
128 W. Chelten
VI 3-4100

PHILADELPHIJOJE

KOVA PRIEŠ GRIPĄ

GRIPŲ ATAKOS

Gripas tiesiogiai nepriklauso nuo šalčio, priklauso nuo žmonių atsparumo.

1933 metais įrodyta, jog gripą sukelia mažiausi organizmai — virusai.

Kodėl vienais metais žmonės gripu serga palyginti retai, ir kodėl būna metų, kai serga penktadalis, o kartais ir iki pusės visų gyventojų.

Įdomu, kad, kai serga, tai dažniausiai ne vienoje kurioje nors šalyje, bet daugelyje, plinta tiesiog epidemijos, neretai peraugančios į pandemijas, tai yra, pasiekdamos pasaulinį mastą.

GRIPŲ VIRUSAI KEIČIASI

Mokslininkų nustatyta, kad gripą sukelia ne koks nors vienas virusas, bet trys biologiškai artimi jo tipai: A, B ir C.

Pirmasis jų turi dar tris žinomus potipius: A, A₀ ir A₁. Įdomu, kad beveik niekad tuo pačiu metu visi vieno tipo potipiai nesireiškia.

Natūraliose sąlygose seni potipiai per kelis dešimtmečius užleidžia vietą naujiesiems, o kartais ir greičiau.

Taip potipis A cirkuliavo iki 1946–1947 metų, o vėliau jo vietoje atsirado A₀.

1957 metais Kinijoje prasidėjo epidemija, kurią sukėlė vėl kitas gripo potipis (A₁ — Azijos gripas), vyraujantis iki šiol.

Jei peržvelgsime gripo "chronologiją", tai po 1957 pandemijos A potipis sukėlė gripo epidemijas 1959, 1962, 1965 ir 1967 metais. Slauresniu ruožu veikė ir B tipo virusas.

Mokslininkai pastebėjo, jog po 1962 metų A potipio virusai pradėjo smarkiai kisti. O 1968 metų liepos mėnesį Hongkonge jau pasirodė nauja gripo viruso atmaina, kuri sukėlė praėjusios žiemos epidemiją, nuo sausio iki kovo pabaigos išsilaikiusią daugelyje kraštų.

KODĖL JIE KEIČIASI?

Kodėl taip greitai kinta gripo virusai? Į šį klausimą atsakyti labai svarbu.

Po epidemijų, tuo labiau po pandemijų, didelė dalis gyventojų įgyja imunitetą, kitaip sakant, persirgę viena kuria gripo atmaina, antrą kartą ja nebeserga, yra jai atsparūs. Bet yra žmonių, kurie lieka tik dalinai atsparūs. Juos ir toliau puola ta atmaina, tik virusas prisitaiko prie naujų sąlygų, keičia savo biologines savybes. Taip ir atsiranda nauja atmaina arba net naujas potipis, kurie gali susargdinti žmogų, nepriklausomai nuo to, ar jis sirgo, ar nesirgo gripu.

Atsparumas persirgtam gripui tik laikinas: A potipiams — vieneri — dveji metai, B — treji — penkeri. Susidarius naujam potipiui ar atmainai, epidemijos yra intensyvios ir susargdina beveik visų amžiaus grupių atstovus.

Gripo sukėlėjų kintamumas ir palyginti trumpalaikis imunitetas sunkina problemos sprendimą, kelia daug rūpesčių gydytojams ir medicinos mokslo darbuotojams.

Nežiūrint visų sunkumų, medicinos praktika nėra beginklė kovoje prieš gripą.

Iš nusilpusių virusų yra pagaminti skiepai, kurie įpurškiami į nosį, ten, kur paprastai prasideda užkrėtimas. Vakcinos sukeltas imunitetas dažniausiai prilygsta sirgimu įgytam imunitetui. Nustatyta, kad, davus vakciną pakartotinai, imunitetas sustiprėja. Todėl skiepyti prieš gripą patariama du — tris kartus, antrą kartą — po 8 — 10 dienų. Skiepijama paprastai prieš pat numatomus gripo protrūkius, tačiau galima tai daryti ir epidemijų metu.

Gripo profilaktikai ir gydymui vis dažniau yra panaudojamas interferonas. Tai mažo molekulinio svorio baltymas, kuris atsiranda ląstelėje, pradėjus veikti virusui. Jis išsiskiria iš pakenktų ląstelių ir pereina į sveikąsias, tuo būdu apsaugodamas jas nuo užsikrėtimo. Dabar gana sėkmingai sintezuojami cheminiai junginiai, kurių bijo gripo virusai.

Daugelis tyrinėtojų iš įvairių pasaulio kraštų, nagrinėja gripo problemą, ieško geriausių gripo profilaktikos ir gydymo būdų. Siūlomos specifinės ir nespecifinės, profilaktikos ir priešepideminės priemonės.

Švara, higieniniai įgūdžiai, grynas oras, saulės spinduliai yra stiprūs virusų ir bakterijų priešai, ištikimi gydytojų pagalbininkai. Turint tai mintyje — kova su gripu ne tokia sunki, jei epidemijos banga ir mus ir paliečia, ji mažiau pavojinga.

Reumatikams geriausia Arizonoj

Reumatikams, plaučių ligomis sergantiems gydytojai pataria vykti į Arizoną. Ten vis daugėja ir iš kitur persikeliančių Vienybės skaitytojų. Vienas rašo: Tai viena sausiausių Amerikoje vietovių. Ši valstybė didelė — penkis kartus didesnė už Lietuvą. Pusė jos gyventojų gyvena Phoenix mieste, kuriame visada šilta ir sausa. Bet tokiam Flagstaff, Prescott, Payson, Show Low, Alpine kalnuose žiemą sniego daugiau, negu Maine, New Hampshire ar New Yorko šiaurinėje dalyje Addirondacks kalnuose. Trečdalis ploto — indėnų. Medžiot, žuvalt norintieji turi gauti indėnų leidimą. Bet jis duodamas lengvai.

Arterijų sukietėjimas

Prof. Kellog ir dr. Wostman iš Notre Dame universiteto skelbia, kad arterijų sukietėjimo ir širdies atakos rizikos bus atėityje išvengta, kai leisime mūsų organizme draugingoms bakterijoms padėti sumažinti mumyse cholesterolą, kuris yra mūsų maiste, ypač riebaluose. Tas maisto bakterijoms apsunkina darbą. Bet, sako, kukuruų aliejus tas bakterijas paskatina dirbti, naikinti cholesterolą.

Pataria karves šerti popieriu

Celiuzinę karvės viduriai perdirba į pieną. O iš celiuliozės daromas popieris. Tad, mokslininkai jau mėgina karves šerti senais laikraščiais, popieriais. Prof. William Tyznik tvirtina, kad į karvių maistą galima maišyti 35% popierių. Spausdintų popieriuje dažų kenksmingumo visai nepastebima. Savo rašinį Ohio universiteto profesorius ir baigia, kad kalnai popierių išmatų, perėję per karvių pilvus, išmaitins žmoniją ateityje. Mat, karvė esanti baltymų gamintoja. Maisto iš suėdamo pašaro karvė negaunanti. Daugybės milijonų karvės draugingų bakterijų maistą pervirškina į tikrąjį karvės maistą.

— Kalifornijos universiteto dr. Eldon Reeves sako, kad česnakai turi natūralų pesticidą, 100% uodų užmušiką. Gerai česnakais paskoninto maisto pavalgęs, kvapą papūtęs į uodus — jų 5 rūšis iš karto užmuša.

NAUJA, MODERNIŠKA LIGONINĖ DRUSKININKUOSE.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

JUBILIEJINĖS ŽAIDYNĖS CHICAGOJE

Balandžio 18-19 Chicagoje matė geruosius S. Amerikos Lietuvos krepšininčius bei tinklininkus, kurie čia buvo suvažlavę metinėms žaidynėms, jau dvidešimtomis iš eilės. Tokias žaidynes ruošti yra pradėta Toronto 1951 m. Jos tęsiamos dvidešimtį metų, nors jų apimtis (anksčiau buvo daromos visų šalies sporto šakų žaidynės vienu metu) yra pasikeitusi bei susidomėjimas jomis gerokai sumažėjęs.

"3 RING CIRCUS"

Kas buvo Quigley gimnazijos sporto salė balandžio 18 pasijuto patekęs į "3 Ring Circus". Čia kaip didžiuliuose cirkuose vienu metu toje pačioje salėje vyko trys krepšinio rungtynės. Galėjai stebėti visas kartu ar nukreipti dėmesį į vienas iš jų. Žaidėjams kliudė mažos aikštės dimensijos, kamuoliai, patekę iš kitos aikštės, na ir dešimtys įvairių švilpukų. Žymiai geriau jau buvo sekmadienį, kuomet buvo žaidžiama vienoje aikštėje su pilniais išmatavimais.

Šių žaidynių rungtynėmis irgi nebuvo galima pasižlaugti. Jeigu krepšinio klasė dar pusė bėdos (beje, moterų ir mergaičių krepšinis jau iš žaidynių programos nutrupėjo), tai tinklinis buvo daugiau negu liūdnas. Vien tik mergaičių A klasėje buvo kelios geresnės komandos, o vyrų iš viso pasirodė tik dvi komandos (viena Chicago, kita -- Clevelando).

Vyrų krepšinis A klasės baigminės rungtynės, kurios suvedė Chicago Nerį ir Detroito Kovą, buvo maždaug tokio lygio, kokį mato-

me amerikiečių parkų geresnų komandų susitikimuose. Abu vienetai beveik vienodo pajėgumo. Jeigu su detroitiečiais nebūtų žaidęs Dzikas (jam anksčiau vienoje panašiose žaidynėse dėl abejotino lietuviškumo nebuvo leista pasirodyti), tai pergalė galėjo atitekti chigagiečiams, kurie dabar jau 2 metai iš eilės nusineša pergalės (beje, pernai jie baigmėje buvo pralaimėję Cicerio Vėtrai, tačiau po pusmečio Vėtrai pergalė buvo anuliuota dėl neaiškaus žaidėjo dalyvavimo).

Neris šį kartą stengėsi kaip tik galėjo, tačiau jų centras Jesevičius iš Dziko negalėjo paimti kamuolio nuo lentos. Laimėjo Kovas 93:85. Kovo taškai: F. Cerkowski 23, Abramavičius 27, Mulada 15, Dzikas 11, Majauskas 15, Viskantas 2; Neris: Varnas 14, Sept 9, Jesevičius 20, Galinaitis 13, Miknaitis 14, Grigaitis 5, Jankauskas. Beje, Neris komandoje žaidė net 3 žaidėjai, pažįstami iš krepšinio išvykos į Lietuvą (Galnaitis, Miknaitis ir Sept-Septavičius).

Buvo rungtyniauta ir vyrų B klasėje, kur baigmėje susitiko Neris ir Cicerio Ateitis. Čia Ateitis pastekė nedidelę, bet užtarnautą pergalę -- 64:60. Ateičiai taškus sumetė: Pinkowski 10, Z. Tauginas 15, Bačinskas 17, Ruginis 9, Šlaučiūnas 10, Griaudė 3.

Krepšinio jaunių A klasės finale kovojo Chicago Lietuvos, kuri nugalėjo Cicerio Ateitį 68:64, o B klasės baigmėje Neris sulupo Hamiltono Kovą 58:56.

Tinklinio varžybos, vykusių Marquette parko salėje, atnešė dvi pirmąsias vietas Neriai (moterų ir mergaičių B klasėje) ir po vieną Clevelando Žalbuli (vyrų) bei Cicerio Vėtrai (mergaičių A klasėje).

Arūnas Vasys (kairėje) kovoja Cicerio-Berwyn miestų krepšinio rinktinė susitikime kovo 25 d. Cicerio stadione. Susitikimą laimėjo ciceriečiai.

TINKLININKAI JAU UŽSIAUGINO PILVIUKUS!

Atrodo, kad po metų, kitų iš žaidynių bus išgyvendintos ir vyrų tinklinio varžybos, nes kažin ar ilgai galės žaisti jau dvidešimtus metus čia kamuolių daužantieji -- J. Kaunas ir Z. Žiupsnys. Beje, chigagiečiams prisijėjo skoliniai Detroito Račka, kuris užslauginęs gražų pilviuką, buvo nepanašus į tinklininką, daugiau į imtynininką...

SPORTAS IDOMU TIK KAI Į LIETUVĄ RUOŠIASI...

Galima, kad publikos žaidynėse buvo sykščiai. Jeigu atmesti pačius žaidėjus, jų vadovus, tėvus bei gerus draugus, kažin ar būtų susidariusios kelios dešimtys žiūrovų. Taigi, chigagiečiams lietuviškas sportas, galima drąsiai sakyti, mažai terūpi. Jie sportu susidomi tik tuomet, kada kas nors sugalvoja į Lietuvą nuvažiuoti.

Sporto jubiliejinė 15-toji šventė bus Shrewsbury Park, Mass. birželio 21 ir 22.

Lietuvos plaukikai išėjo nugalėtojais Pabaltijo pirmenybėse, kurios buvo prarastos Šiauliuose. Jie laimėjo 10 pirmųjų vietų iš 24 rungčių. Geriausias pasekmes čia parodė kaunietis V. Tiklus ir vilnietė V. Burkauskaitė.

Chicago Neris moterų tinklinio komanda su laimėta taure čia įvykusiose žaidynėse.

Z. Degučio nuotrauka

CARPENTER
CABINET MAKER
CUSTOM BUILT
CABINETS

- BOOKCASES
- ANTIQUE REPAIRING
- FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS
119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.
VIRGINIA 7-5760

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai pietūs.

86-16 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

JUOZO BANDŽIUKO BARAS IR RESORANAS

Čia vaišinsitės ir vaišinsitės ne tik Amerikos veiksiais gėrimais -- alumi, vynu ir dar stipresniais. Gausi ir importuota iš Europos ir kitų kraštų. -- Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

KABARETAS - ŠOKIAI
110 - 12 Jamaica Ave.
Richmond Hill, N. Y.
Telefonas 846-9286

ŠEIMININKĖMS

Senoviški lietuvių valgiai

PAKRUOJO RAJONAS

Pakruojuje įvyksta konkurse dalyvavo 21 moterų taryba. Šeimininkės atgabeno net 547 valgius bei gėrimus.

"Kruojos" restoranas dar niekada nematė šitokių svečių ir tokio turtingo valgiaraščio. Gal skaitytojai pabandytų pasigaminti pakruojiečių valgių.

NAMINĖ RUGINĖ DUONA

Užplikau duonkepėje rugintus miltus. Maišydama tešlą, užpilu šalto, šilto vandens, pridedu cukraus, kmynų. Išmaišau tešlą ir ją rauginu vieną parą.

Kepu karštoje orkaitėje, keptuvėse ant ajerų.

N. JUKNIENĖ

KŪČIŲ BARŠČIAI

Reikia turėti kelias bulves, truputį kruopų, 1 burokėlių, 1 džiovintą baravyką, pipirų, lauro lapelių, druskos.

Viską išverdame.
V. MUNDRIENĖ,
T. VASILEVIČIENĖ

TRINTA BULVIENĖ SU DUONOS DŽIUVESELIAIS

Bulves nulupu, suplaustau ir dedu į puodą. Verdu, kol pasidaro minkštos. Paskui jas nukošiu ant rėtelio. Skystį palieku tame pačiame

puode, o bulves sutrinu su mediniu šaukštu, sudedu atgal į tą buljoną, kuriame ir anksčiau virė. Dar kartą užvirinu.

Duoną suplaustau keturkampiniais gabalėliais ir apkepu taukuose. Šitaip paruoštą duoną duodu su briauba.

O. ARLAUSKIENĖ

VIRTAS ALUS SU SŪRIU

2 kvortas miežinio alaus užvirinu ir supilu 1/2 svaro labai smulkiai sukupoto sūrio. Užvirinu, užbalinu 2 kiaušiniams ir 1 stikline rūgščios grietinės.

Tokių alų geriname ir šiltą, ir šaltą.

I. VANAGIENĖ

BUBLIŠNIEKAI

Išverdu nuluptas bulves, sugrūdu, įdedu truputį miltų, druskos, kiaušinių, išminkau, iškočioju, įdedu į vidų pašutintų raugintų kojų ir suvynioju.

Kepu orkaitėje, valgome su spirgučiais.

G. SERVIENĖ

PIEMENĖLIŲ BULVĖS

Naudoti 3 bulves ir truputį maltos su prieskoniais mėsos. Bulves nuskutu, galus nupiaunu, vidų išgrandau, sudedu mėsą, uždengiu nupiautu bulvės gabalėliu, prismeigiu pagaliuku.

Tokias bulves seniau keptavome lauke (galima ir krosnyje). Valgome karštas.

O. ZUBAVIČIENĖ

JEKNIENĖ DEŠRA

Išverdu jekneles, sumalu mašinėle, pridedu riebalų, prieskonių, druskos pagal skonį, ir viską kemšu į žarną. Verdu 20 minučių, o po to paslegiu. Jekninę dešrą valgome šaltą.

M. JĀRULAITIENĖ iš Mūšos

SILKĖ SU ALUM

Ant allejuje išmirkytos silkės uždedu troškintų svogūnų, užbarstau pipirų, užpilu alaus ir nešu ant stalo.

E. LADUKIENĖ iš Pakruojos

Mirė prelatas Ignas Albavičius

Balandžio 19 d. Chicagoje mirė prelatas Ignas Albavičius, sulaukęs 79 metų amžiaus. Jis buvo ilgametis šv. Antano par. Cicero, Ill. klebonas, o nuo 1966 m. klebonas emeritus.

Prel. Albavičius gimęs Lazdijuose 1890 m. liepos 29 d. Baigęs gimnaziją įstojo į Seinų kunigų seminariją kuria baigė 1912 m.

Į Ameriką atvyko 1914 ir visą laiką gyveno Chicagoje. Iki 1918 m. buvo šv. Jurgio par. vikaru. 1940 m. pakeltas klebonu šv. Antano par. Cicero, Ill. Prelatu pakeltas 1914 m. Iš pareigų pasitraukė 1966 m.

Palaidotas bal. 22 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

JOAN SNIEŠKUS - AROMISKAITĖ

Joan Snieškus-Aromiskaitė bal. 19 mirė Warrington, Virginia, sulaukusi vos 37 m. amžiaus. Liko vyras Edvardas ir 5 sūnūs: Robertas, Petras, Mykolas, Povilas, Edvardas. Nesveikavo jau ilgą laiką. Buvo gydoma Washington ligoninėje, bet norėjo būti arčiau šeimos.

Tai plačiai žinomų Aromiškių Brooklyne, laidotuvių biuro savininkų dukterė.

KUN. PETRAS KARLONAS

Kun. Petras Karlonas mirė kovo 18. Palaidotas kovo 21, New Britain, Conn. Buvo gimęs 1906 m. geg. 4, New Britain, Conn. Kunigu įšventintas 1932 m. Vikaru buvo šv. Andriejaus ir šv. Jurgio parapijose. Savaitgaliais taip pat padėdavo šv. Pranciškaus parapijoje.

Mrs. Carl Gross bal. 9 mirė Hamden, Conn. sulaukusi 107 m. Vellonė buvo gimusi Lietuvoje 1863 m. Tėvai buvo Frederikas ir Emelia Malvicai.

Anna Zatewski, Viliaus ir Magdalenos Petokų dukterė mirė savo dukters Bernetos Rakauskienės namuose Forest City, Pa. bal. 9 d., sulaukusi 100 metų amžiaus.

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY · MUTUAL FUNDS · INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, apdraudus,

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausiems kitais reikalais, — kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v. vakaro

HORN DENTAL LABORATORIES

APTARNAUJA NEW YORKA

77-20 101st AVENUE

OZONE PARK, N. Y. 11417

Tel. VI 5-7730

Kalba lietuviškai

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

Wm. H. Beard, Supvr.

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

CALL US FOR LIQUOR CUT RATE

SAVE ON
YOUR FAVORITE
BRANDS

GOLDSTEIN Liquor Store

DOMESTIC & IMPORTED WINES & LIQUORS

FOR DELIVERY PHONE
VIRGINIA 9-7669

NEAR FOREST PARKWAY

8427 JAMAICA AVE WOODHAVEN, N. Y.

PETER'S Bar & Grill

Sav.
PETRAS KADAS

Jauki vieta
įvairūs
gėrimai.

Graži salė
pobūviams bei
susirinkimams.

KVIEČIAME IR LAUKSIME JŪSŲ ATsilANKANT

459 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas:
EVergreen 4-8698

VIENYBĖ

● Gintaras Vildžius iš Manila lankėsi Miami, Floridoj. Buvo apsisūjęs pas savo seserį Violetą Ogdiniene, pas kurią viešėjo ir jo tėvai Kazimieras ir Ona Vildžiai iš Washington, D. C. Iš Miami Vildžius nuskrido į Bahamas salas, pas ten atostogaujantį dr. J. Kazicką iš New Yorko.

Gintaras Vildžius sėkmingai vadovauja dr. Vallūno ir dr. Kazicko Neris įstaigos skyriui Filipinuose. Atstovaudamas Nerį, Vildžius Filipinuose įsteigė ir įrengė plieno fabriką vamzdžiams gaminti. Firma pavadinama International Pipe Industries. Jos savininkai: dr. J. Kazickas, dr. J. K. Vallūnas, R. Vildžius, Olandijos plieno fabriko Hochoven, Filipinų Senato prezidentas Payet ir Filipinų tarptautinio laivyno savininkas O. Chonglien. Fabrikas veikia jau antri metai. Fabriko skyrius numatoma steigti kituose Azijos kraštuose. Vildžiaus adresas: Suite 310 Far East Bank Bldg., Intramuros, Manila, Phillipines.

● Marijona Strumskienė-Jokubaitienė, kuri susirašinėja su solistu Antanu Sodeika neseniai gavo jo laišką, kuriame pranešama, kad birželio mėn. į Ameriką pasisvečiuoti atvyksta jo sūnus ir dukra, abudu akių ligų specialistai. Sodeika, kuris daug metų gyvenęs Amerikoje, su Marijona Jokubaitiene yra valdinės Operetės choro statomuose veikaluose ir operetėse.

● Emilija ir Feliksas Morkai, prieš keletą metų persikėlę į Floridą, neseniai įsigijo motelį prie pat jūros, Hollywood Beach, Florida.

● Vytauto Jonyno medžio raižinių ir grafikos lithografijos paroda įvyks geg. 2-3 The Columbian Lounge, 86-22 85 St., Woodhaven, N. Y. Bus ir kitų 7 lietuvių dailininkų darbų.

Bendruomenininkai

New Yorko bendruomenininkai tiek užsirūstino prieš Amerikos Lietuvių Bendruomenės Centro patvarkymus gegužės 16 - 17 rinkimams, kad nutarė juos boikotuoti, juose nedalyvauti! Tuo reikalu buvo sušaukti keli susirinkimai ir išreikšti protestai. A. Vakselis, K. Miklas ir dr. B. Nemickas net višal per radiją protestavo. Newyorkiečiai nepatenkinti, kad ALB Centras panaikino Buffalo, Niagara Falls, Rochester Bendruomenės rajoną ir iš New Yorko teleidžiama kandidatuoti tik dviem asmenims. Tuo tarpu Chicagai duoda net 15 kandidatų.

Kad Chicagoje yra pusaštunto karto daugiau lietuvių, negu New Yorke, tai žinomas faktas. Žiūrint iš to taško ALB bendruomenė teisai. Bet, kad bendruomenel vadovauti tinkami žmonės nebūtinai turi gyventi ten, kur daugiau lietuvių esama, tai irgi faktas. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku daug metų buvo Juozas Bačiūnas, o Tabor Farm, Sodus, Mich., tegyveno tik Bačiūnų giminės ir rezorto darbininkai ir svečiai. Jeigu apylinkėje dar buvo lietuvių, tai nedaugiau 5.

Toks pagrindas ALB kandidatus rinkti tikrai nėra tinkamas. Kaip matome, nereikia jokios okupanto ar joatsiūstų agentų lietuvius Amerikoje tarpusavyje skaldyti.

Vaclovas Daunoras dainuoja Little Carnegie Hall, New Yorke. Jam akompanuoja Darius Lapinskas. Koncertą rengė New Yorko Vyrų Oktetas. S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Dėl Daunoro koncertų Amerikoje

Tęsinys iš 5 psl.

Atsižvelgiant į tai, ką Raiša per eilę metų yra prirašęs savo Akimirkose prieš Vienybę dėl bendradarbiavimo su Lietuvos žmonėmis, gali būti dar viena priežastimi, kodėl jis "slapukiškai" organizavo Daunoro koncertą Los Angeles.

Jis dar kartą pakeitė savo kailį ir nežino, kaip tai prieš visuomenę pateisinti...

Bet, grįžtant prie Daunoro, - be reikalo Naujienų korespondentas jį kaltina, kad jis į Ameriką atsiūstas "tikslu kiršinti lietuvių prieš lietuvių organizaciją..." Ne, tokiomis misijomis Lietuvos dainininkai neužsimal!

Gaila, kad kai kurių laikraščių redaktoriai ir bendradarbiai vis nori meną sutapatinti su politika.

Nei komunistų partija, nei kompartija Daunorą, Kania-

vą ar Noreiką neapdovanojo talentu dainuoti. Tai grynai jų sunkaus darbo rezultatas. Koktu skaityti "recenzijas" Naujienuose apie tuos iškiliausius Lietuvos dainininkus. Muzikinių atžvilgiu - Naujienų redaktoriai tikri analfabetai. Tą patys įrodė.

Daug kas klausia, kas tie Daunoro koncertų rengėjai. Kiek mums žinoma, tai akiratininkai Chicagoje, kurie įsteigė ir naują laikraštėlį, po to, kai keletas jų redaktorių buvo nuvykę Lietuvon.

KONCERTAI NEW YORKE

Kadangi ir New Yorke buvo susidaręs "slapukiškas" komitetas ir daug žmonių, kurie norėjo išgirsti V. Daunorą negavo bilietų, pranešame, kad bus progos Daunorą išgirsti šiomis dienomis:

Gegužės 10 d. Laisvės salėje, Ozone Park, N. Y. I val. po pietų;

Gegužės 12 d. Jungtinės Tautos, bibliotekos salėje, 6 val. vak.

Operetės Moterų Choras savo koncerte bal. 11 d. Muziką M. Cibas sveikina pranešėją V. Gruzdį.

S. Narkėliūnaitės nuotr.

● TIME žurnalo leidėjai apskaičiavo, kad jų milijoniniam tiražui pašto išlaidos siekia net 11 milijonų 500,000 dolerių per metus. Vienybė tokio tiražo neturi, bet pašto išlaidos jau trigubai padidėjo. Nenorėdami kelti prenumeratą, prašome visų skaitytojų už prenumeratą atsilyginti ir paremti savo aukomis.

● Dr. J. K. Valiūnas vėl išvyko. Šį kartą lankosi Toluosuose Rytuose. Gegužės pradžioje bus Australijoje. Į New Yorką sugrįžta gegužės pabaigoje.

● Birutė Paprockienė bal. 19 d. išvyko į Europą 4 mėnesiams. Lankysis 11 valstybių. Vėliau atostogoms į Europą vyks ir dr. V. Paprockas.

● Vladas Audėnas gyvenęs Newark, N. J. gavo liūdna žinią iš Lietuvos. Mirė jomamytė.

MUMS RAŠO

MANO PASTABA

1970 m. vasario m. 13 d. Vienybės laikraščio laidoje, 4-me puslapyje skaitau, "Laiškas Vienybiečiams". Tą laišką rašė Andrew Rėkus iš Hartford, Conn., priardamas Zigmui Jankauskui, kad reikia suorganizuoti klubą Vienybės laikraščiu palaikyti.

Gal būt gerai, tokį klubą turėti. Bet aš tokiam klubui nepritariu.

Jeigu, kas nori, Vienybės laikraščiu pagelbėti, tai toks geras talkininkas savo dovaną gali siųsti tiesiai Vienybės administracijai, be jokių klubų ir kitokių pašalinių rankų pagalbos.

Tada siuntėjas tikrai žinos kam jis savo dovaną davė, o Vienybės, laikraščio administracija tikrai žinos, kas Vienybės laikraščiu atėjo į talką.

Raginu visus Vienybės laikraščio skaitytojus: - eikime visi kartu į talką mūsų senai Vienybei ir nešikime jai dovanas, nors po vieną dolerį kas mėnesį, arba daugiau. Kiek galime, palaikykime Vienybės laikraštį gyvą, sveiką ir stiprų.

Aš pats šią žalmargę penkinę skiriu Vienybės laikraščio reikalams. Viso gero linkiu visiems Vienybės skaitytojams ir Vienybės leidėjams.

ANTANAS BAČENAS
Bexley, Ohio 43209